

Nyt. szám: 1746-26/2021

**Parancsnok, Főigazgató, Főosztályvezető, Irodavezető, Igazgató, Főnök,
Tábori Püspök, Vezető Tábori Rabbi, Képviselővezető, Katonai képviselő**

Állomáshelyén

Tárgy: Az elhunyt katona hozzátartozói részére
biztosított társadalombiztosítási ellátások
igénylésének eljárásrendje

Vezérőrnagy Úr jelentem!

**Tisztelt Főigazgató, Főosztályvezető, Irodavezető, Igazgató, Főnök, Tábori Püspök, Vezető
Tábori Rabbi, Képviselővezető, Katonai képviselő Asszony/Úr!**

A 2012. évi egységes nyugdíjrendszer bevezetésével változtak a nyugdíjmegállapításnak a szabályai, és 2012. január 1-jétől megváltoztak a nyugellátás megállapításának szervezeti szabályai is. A változás értelmében a Magyar Honvédség már nem nyugdíjmegállapító szerv, így a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény végrehajtásáról szóló 168/1997. (X.6.) Korm. rendelet 3. § (2) bekezdés ad) pontja alapján a katonák nyugdíjának (a hozzátartozói özvegyi nyugdíjaknak vagy az árvaellátásoknak) a megállapítása során nyugdíjbiztosítási igazgatási szervként kizárólagosan a Budapest Főváros Kormányhivatala (a továbbiakban: Kormányhivatal) rendelkezik hatáskörrel.

Az igény elbírálása ennek megfelelően már nem a Magyar Honvédség feladata, ugyanakkor az aktív-, vagy a nyugállományból elhunyt katona, volt katona jogán járó özvegyi nyugdíj és árvaellátás iránti igény bejelentés a Magyar Honvédség útján történik. Az állományilletékes katonai szervezetek, valamint az MH Katonai Igazgatási és Központi Nyilvántartó Parancsnokság (a továbbiakban: MH KIKNYP) megküldik ezeket az igényeket a szakterületért felelős HM Védelemgazdasági Hivatal (a továbbiakban: HM VGH) részére, aki (a szükséges dokumentumokkal, mint például a rögzített szolgálati nyugdíjak határozataival vagy a NYENYI/BIKE lapokkal kiegészítve azt) „Végzés”-sel megküldi a különböző hozzátartozói nyugdíjak megállapítása végett a Kormányhivatalnak.

A változásról, valamint az ezzel kapcsolatosan alkalmazandó eljárásrendről a Hivatal már több ízben tájékoztatta a katonai szervezeteket.

Az elmúlt időszakban azonban mégis több esetben előfordult, hogy az elhunyt katona, nyugállományú katona hozzátartozója nem a Magyar Honvédség útján igényelte meg (hanem közvetlenül a lakóhely szerinti Kormányhivaltól) a hozzátartozói társadalombiztosítási ellátásokat. **Így ezek a hozzátartozók (özvegyek, árvák) kiesnek a Magyar Honvédség érdekvédelmi és gondoskodási köréből** (ugyanis a „civil” állampolgárokkal együtt, kerül megállapításra és veszik

nyilvántartásba az ellátásukat), és így nem lesz lehetőség a törvényi rendelkezéseknek megfelelően különböző járandóságok megállapítására (például az árvák kiegészítő támogatását, vagy a kiegészítő hozzátartozói ellátást). Továbbá nem lesz lehetőség segítség nyújtásra egyéb szociális jellegű juttatások terén sem, mint az árvák részére járó nevelési támogatás vagy éppen a tanévindítási hozzájárulás megállapítása terén.

Ezért kiemelten fontos, hogy az özvegyi nyugdíjak, valamint az árvaellátások az elhunyt katonák esetében a Magyar Honvédség útján kerüljenek megigénylésre.

Az özvegyi nyugdíjjal és az árvaellátással kapcsolatos eljárásrend

Az aktív állományból elhunyt katonák esetében az állományilletékes katonai szervezetek, a nyugállományból elhunytak esetében az MH KIKNYP ad tájékoztatást az özvegyi és árvaellátással kapcsolatosan az érintett hozzátartozóknak, valamint biztosítja az ellátások megállapításához szükséges igénybejelentő lapokat az ellátásra jogosultak részére.

Az árvaellátás, valamint az özvegyi nyugdíj megállapítását (ideértve az özvegyi nyugdíj „feléledését” is) a Magyar Államkincstár által rendszeresített igénybejelentő lap kitöltésével kell kezdeményezni, melynek ügyintézése során az alábbiakat kell betartani.

1.) Az özvegyi nyugdíj, illetve az árvaellátás igénybejelentő lapjai a <https://e-ugyintezes.onyf.hu/navigate/ukapunelkulframe.asp> oldalon található, onnan letölthetők. Az említett honlapon található nyomtatványok közül **a K08-as számút az özvegyi nyugdíj elbírálásához, a K11-es számút az árvaellátás megállapítása érdekében** szükséges kitölteni. Fontos szabály, hogy kizárólag ezek a formanyomtatványok fogadhatók el az igényelbírálás során, és az esetlegesen korábban kiadott igénybejelentő lapok benyújtására nincs lehetőség.

2.) Az ellátás ügyintézésének megindítása szempontjából különbség van aközött, hogy az elhunyt elhalálózása előtt aktív állományú vagy nyugállományú katona volt.

a) Az aktív állományból elhunytak esetében az **állományilletékes parancsnok** – a kegyeleti gondoskodás és az ehhez kapcsolódó egyes szociális feladatok végrehajtásával kapcsolatos szabályokról szóló 42/2013. (VII. 25.) HM utasítás (HM ut.) 2. § b) pontja alapján többek között – nyújt tájékoztatást az intézkedésre jogosult közeli hozzátartozónak az árvaellátás és az özvegyi nyugdíj) megállapításának szabályairól, egyben biztosítja a hozzátartozó számára az igénybejelentő lapo(-ka)t.

b) A nyugállományú katona elhalálózása esetén az **MH KIKNYP** a szociális gondoskodási körébe tartozó nyugállományú katona haláláról kapott értesítést követően a HM ut. 4. § (1) bekezdés b) pontja alapján nyújt tájékoztatást az intézkedésre jogosult közeli hozzátartozónak az árvaellátás és az özvegyi nyugdíj megállapításának szabályairól. A hozzátartozó számára ebben az esetben az igénybejelentő lapo(-ka)t az MH KIKNYP biztosítja.

A gyakorlat azonban azt mutatja, hogy több esetben előfordul(-t), hogy az ellátásra jogosultak (özvegyek, árvák) nem a honvédségnél, hanem a lakóhelyük szerinti kormányhivataloknál kezdeményezték az árvaellátás vagy az özvegyi nyugellátás megállapítását.

Ez azt jelenti, hogy esetükben a Honvédség a törvényi kötelezettségének sem tud eleget tenni minden esetben, akkor, amikor hivatalból kell részükre például az árva kiegészítő támogatását megállapítani, de a HM VGH nem rendelkezik az ellátásra jogosultakról információval.

Az ellátások gyors és pontos megállapítása érdekében, az alábbiakat kell teljesíteni. (Amennyiben az alábbiak nem teljesülnek maradéktalanul a megállapító szerv hiánypótlásra szólítja fel az érintettet, ami hosszadalmas időt vehet igénybe az ellátás megállapítása során.)

3.) Özvegyi nyugdíj igénylése esetén az igénybejelentő laphoz csatolni kell:

- a halotti anyakönyvi kivonat hitelesített másolatát,
- a házassági anyakönyvi kivonat hitelesített másolatát,
- élettársak esetén az együttélést igazoló hatósági bizonyítványt.

Abban az esetben, ha az aktív állomány tagja, vagy olyan rokkantsági ellátásban részesülő személy hunyt el, aki a rá irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt még nem töltötte be, az igénybejelentő laphoz csatolni kell még:

- az elhunyt szolgálati idejére vonatkozó igazolások, (pl.: iskolai bizonyítvány, a civil társadalombiztosítási szervek által kiadott szolgálati időről szóló határozat stb.),
- a <https://e-ugyintezes.onyf.hu/navigate/ukapunelkulframe.asp> oldalról a pótlap menüpontból letölthető szolgálati időre vonatkozó megfelelő nyomtatványok (M01-M04-ig és az M06-M08-ig).
- a személyi okmányok hitelesített másolatát (személyi igazolvány, TAJ kártya, lakcímkártya).

4.) Árvaellátás igénylése esetén az igénybejelentő laphoz az alábbi dokumentumokat kell csatolni:

- a születési anyakönyvi kivonat hitelesített másolatát,
- a halotti anyakönyvi kivonat hitelesített másolatát,
- az iskola által kiadott iskolalátogatási igazolás eredeti példányát,
- a beteg gyermek esetén <https://e-ugyintezes.onyf.hu/navigate/ukapunelkulframe.asp> oldalról a pótlap menüpontból letölthető M05-ös nyomtatványt, valamint orvosi igazolásokat,
- a gyámhatósági határozatot (abban az esetben például, ha mindkét szülő meghalt, vagy az egyik szülő elhunyt, az életben lévő másik szülő pedig rokkantsági ellátásban részesül).

Amennyiben az állomány tagja, vagy olyan rokkantsági ellátásban részesülő személy hunyt el, aki a rá irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt még nem töltötte be, az igénybejelentő laphoz külön csatolni kell még:

- a személyi okmányok hitelesített másolatát (személyi igazolvány, TAJ kártya, lakcímkártya).

Ha az elhunyt katona elvált házastársa vagy élettársa özvegyi nyugdíjra nem jogosult, az alábbi dokumentumok benyújtására van még szükség:

- az elhunyt szolgálati idejére vonatkozó igazolások, (pl.: iskolai bizonyítvány, a civil társadalombiztosítási szervek által kiadott szolgálati időről szóló határozat stb.),

- a <https://e-ugyintezes.onyf.hu/navigate/ukapunelkulframe.asp> oldalról a pótlap menüpontból letölthető szolgálati időre vonatkozó megfelelő nyomtatványok (M01-M04-ig és az M06-M08-ig).

5.) **Az állományilletékes katonai szervezet, illetve az MH KIKNYP** a kitöltött igénybejelentő lapokat (az előzőekben felsorolt, hiánytalanul meglévő dokumentumokkal együtt), a HM VGH-nak küldi meg az özvegyi nyugdíj és az árvaellátás megállapításának érdekében.

Külön fel kell hívni a figyelmet arra, hogy amennyiben az elhunyt hozzátartozója, az ellátás megállapításánál a rögzített szolgálati nyugdíj összegének figyelembe vételét is kéri, azt az igénybejelentő lap „Egyéb megjegyzés” rovatában jelezze.

Az állományilletékes katonai szervezet személyügyi szerve, valamint az MH KIKNYP érdekvédelmi szerve a benyújtott okmányok formai és tartalmi ellenőrzését követően rögzítik a HM KGIR+ rendszerében a jogszerző (elhunyt) és az igénylő (özvegy, árva) pontos személyi adatait. Amennyiben a benyújtott okmányokkal kapcsolatosan formai vagy tartalmi hibát észlelnek (például az igénylő aláírásának hiánya, vagy a TAJ szám, nyugdíjas törzsszám hiánya...stb.), abban az esetben a hibák javítására, a hiánypótlására, illetve az igény újbóli benyújtására intézkednek. Továbbá a katonai szervezet személyügyi szerve intézkedik az állományból elhunytak szolgálati jogviszonyának a megszüntetésére a HM KGIR+ rendszerében.

6.) **A HM VGH** az özvegyi nyugdíj és az árvaellátás alapjául szolgáló összeg megállapításához, az igénybejelentést a szükséges pénzügyi dokumentációkkal (a rögzített szolgálati nyugdíjak határozataival, a NYENYI/BIKE lapokkal, stb.) kiegészítve „Végzés”-sel átadja az ellátás megállapítására hatáskörrel rendelkező Budapest Főváros Kormányhivatala Nyugdíjbiztosítási Főosztály Nemzetközi és Fegyveres Nyugdíjmegállapítási Osztálynak, amennyiben az állomány tagja a rá irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt még nem töltötte be. Az öregségi nyugdíjban vagy szolgálati járandóságban részesülő elhunyt esetében a HM VGH az igénybejelentést a Magyar Államkinestár Nyugdíjfolyósító Igazgatóság Megállapítási Osztálynak küldi meg.

Ezen túlmenően, a HM VGH a HM KGIR+ rendszerében rögzíti az özvegyi nyugdíjjal vagy az árvaellátással kapcsolatosan az elhunytakra és az igénylőre vonatkozó adatokat. (Az elhunytak esetében többek között rögzíteni kell, a nyugdíjazással összefüggő adatokat, mint például a nyugdíjazás kezdete, nyugdíjfolyósítási törzsszám, nyugdíjemelések ideje, mértéke, szolgálati idők mértéke stb., míg az árvaellátás iránti igényeknél külön a gyermek(-ek)re vonatkozó iskoláztatási, esetleges betegségekkel kapcsolatos és az életben lévő szülőről meglévő adatok kerülnek rögzítésre.)

7.) **A Nyugdíjfolyósító Igazgatóság** az árvaellátás megállapításáról és folyósításáról értesítést küld a HM VGH részére, mely alapján a Hivatal nyilvántartásba veszi, és iktatja az érintett anyaggyűjtőjében, majd rögzíti a HM KGIR+ rendszerében az ellátással kapcsolatos megállapítási adatokat és az árvaellátás folyósítási törzsszámát. Ezt követően, a HM VGH az árvaellátás megállapításáról tájékoztatja mind az aktív, mind pedig a nyugállományból elhunytak esetében az MH KIKNYP-t.

8.) **A HM VGH** a Nyugdíjfolyósító Igazgatóság értesítését követően (melynek keretében megkapja az árvaellátás megállapításáról szóló határozat másolatát) Hivatalból megállapítja az árvák kiegészítő támogatását.

9.) **A Nyugdíjfolyósító Igazgatóság** az özvegyi nyugdíjak megállapításáról külön adatszolgáltatást teljesít a HM VGH felé.

10.) **A HM VGH** tájékoztatása alapján az MH KIKNYP, „*a honvédségi adatkezelésről, az egyes honvédelmi kötelezettségek teljesítésével kapcsolatos katonai igazgatási feladatokról szóló 2013. évi XCVII. törvény*” szabályainak megfelelően, az özvegyi nyugdíjban és az árvaellátásban részesülőket az érdekvédelmi nyilvántartásába felveszi.

Az állományilletékes katonai szervezetek vagy az MH KIKNYP az özvegyi nyugdíj és az árvaellátás igény bejelentését követően, a **kiegészítő rokkantsági támogatás, a kiegészítő hozzátartozói támogatás és az árvák kiegészítő támogatása** megállapítása iránt külön igényérvényesítést nem kell, hogy teljesítsenek, tekintettel arra, hogy ezeket az ellátásokat (a hozzátartozói ellátások megállapításához szükséges adatok birtokában, melyeket a katonai szervezetek már megküldtek) a HM VGH hivatalból állapítja meg.

*

*

*

A hozzátartozói ellátások – azok közül is kiemelve az özvegyi nyugdíj, az árvaellátás, valamint az árvák kiegészítő támogatása – pontos, gyors és határidőre történő megállapítása érdekében szükséges, hogy az ellátásban részesülők, illetve azok hozzátartozóinak az adatai (így különösen az árvaellátásra jogot adó gyermek neve, anyja neve, születési helye és ideje, TAJ száma, lakcíme, valamint az elhunyt házastársának, élettársának vagy a kijelölt gyámnak a neve, anyja neve, születési helye és ideje, TAJ száma, lakcíme) a HM KGIR+ rendszerében kerüljenek felülvizsgálatra, pontosításra, hogy az ott szereplő adatok minden esetben naprakészek legyenek.

Kérem intézkedését, hogy a katonai szervezet érintett szakállománya a tájékoztatóban foglaltakat megismerje.

Budapest, „időbélyeg szerint”

Ballainé Kriker Zsuzsanna dandártábornok
főigazgató